# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a Jaroslava Hubáčka a v právní věci žalobců: **a) JUDr. V. D.**, **b) E. D.**, oba zastoupeni JUDr. Tomášem Sokolem, advokátem, se sídlem Sokolská 60, Praha 2, proti žalovanému: **Ing. Arch. P. R.**, za účasti: **MUSTELA, s. r. o.**, se sídlem Na Příkopě 25, Praha 1, oba zastoupeni Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem Týn 1049/3, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 1. 2012, č. j. 29 A 70/2011 - 312,

**t a k t o :**

**I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

**II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

**III.** Žalobcům **s e v r a c í** k rukám advokáta JUDr. Tomáše Sokola zaplacený soudní poplatek ve výši 10.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

## O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 30. 1. 2012, č. j. 29 A 70/2011 - 312, zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2012, č. j. 29 A 70/2011 – 193, kterým bylo rozhodnuto o přiznání odkladného účinku žalobě podané žalobci (dále jen „stěžovatelé“) ze dne 12. 10. 2011 proti rozhodnutím Ing. Arch. P. R., autorizovaného inspektora (dále jen „autorizovaný inspektor“) ze dne 24. 9. 2010, č. j. 0609/2010/005/zm02, a ze dne 12. 1. 2011, č. j. 0609/2010/0005/zm03. Své rozhodnutí krajský soud odůvodnil tak, že z ust. § 73 odst. 5 s. ř. s. vyplývá, že usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto v mezidobí odpadly. Protože z podání autorizovaného inspektora a osoby zúčastněné na řízení ze dne 13. 1. 2012 a 20. 1. 2012 vyplývá, že újma způsobená stěžovatelům nepřiznáním odkladného účinku žalobě není nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, krajský soud přistoupil ke zrušení usnesení, jímž byl přiznán žalobě odkladný účinek Institut přiznání odkladného účinku má charakter mimořádný, který je možné použít pouze v odůvodněných případech a tento charakter posuzovaný případ v současné době

nemá. Tudíž není dán důvod pro přiznání odkladného účinku žalobě ve smyslu ust. § 73 odst. 5 s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podali stěžovatelé v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které mimo námitek týkajících se nezákonnosti rozhodnutí autorizovaného inspektora, tedy věci samé, uvedli, že zrušení přiznaného odkladného účinku žalobě je nedůvodné, krajským soudem nevyhodnocené, nezdůvodněné a opřené jen o tvrzení autorizovaného inspektora a osoby zúčastněné na řízení. Cílem autorizovaného inspektora a osoby zúčastněné na řízení je získat možnost dostavět stavbu podle rozhodnutí autorizovaného inspektora. Těmito rozhodnutími bylo dosaženo toho, že stavba je stavěna v rozporu s územním rozhodnutím, bez stavebního povolení a rovněž bez možnosti stěžovatelů se ke stavbě vyjádřit. K těmto skutečnostem krajský soud při zrušení usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě nepřihlédl a pojem újma nesprávně interpretoval, když jej spojil výlučně s ekonomickou ztrátou. S ohledem na uvedené stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že je nepřípustná, protože směřuje proti rozhodnutí dočasné povahy ve smyslu ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. Dále uvedla argumenty, proč nemělo být usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě vydáno a proč je napadené usnesení věcně správné a v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval splněním podmínek řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Podle ust. § 73 odst. 5 s. ř. s. může soud usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je rozhodnutí o odkladném účinku žaloby rozhodnutím, které je podle své povahy dočasné (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 – 172, č. 507/2005 Sb. NSS), v němž bylo vysloveno, že *„přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace § 38 odst. 4 s. ř. s., o předběžném opatření, jež zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. Obdobně i toto usnesení lze i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 4 s. ř. s.), ukáže-li se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.*

*Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby jako procesní institut je zcela nepochybně svou povahou rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání; není-li zrušeno soudem, zaniká z moci zákona. Soudní řád správní celé ustanovení § 104 koncipuje natolik jednoznačně, aby nevznikaly žádné pochybnosti o jeho správné aplikaci; kasační stížnost považuje za nepřípustnou ve věcech volebních, týkaje se nákladů řízení, důvodů rozhodnutí, opětovného rozhodnutí soudu prvého stupně, vedení řízení, rozhodnutí povahy dočasné a konečně absence důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. a důvodů prve neuplatněných. Z uvedeného výčtu je zřejmé, že zákonodárce neposkytuje prostor pro další konkretizaci dle zvláštních okolností případu, když z hlediska právní teorie i soudní praxe je zcela zřejmé, co se míní vedením řízení i rozhodnutím dočasné povahy. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl – jako v případě stěžovatele – návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut. Zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé (srov. např. NSS 1 Ans 23/2003).”*

Dočasný charakter rozhodnutí o odkladném účinku žaloby ve správním soudnictví potvrdil i Ústavní soud, který v usnesení ze dne 9. 6. 2005, sp. zn III ÚS 156/05, publ. pod č. 13/37 Sb. ÚS, uvedl, že „*rozhodnutím dočasným je nepochybně i rozhodnutí, kterým soud rozhoduje o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, a to bez ohledu na to, zda soud podanému návrhu vyhoví či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, nijak neovlivňuje průběh samotného řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Pokud by této žalobě bylo vyhověno a meritorní správní rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, lze se postupem, který je upraven v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, domáhat náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím.*“

Ze srovnání usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, usnesení o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku a usnesení o zrušení usnesení o přiznání dokladného účinku vyplývá, že povaha všech tří usnesení je z hlediska jejich časových účinků stejná – všechna tato rozhodnutí jsou svojí povahou konečná. Je jimi rozhodnuto o účincích podání žaloby za podmínek určitého skutkového stavu, a to pozitivně (přiznáním odkladného účinku), negativně (zamítnutím návrhu na jeho přiznání) anebo zprostředkovaně negativně (zrušením původně přiznaného odkladného účinku žaloby). Jejich „konečnost“ se však vztahuje pouze na konkrétně vymezený časový interval mezi okamžikem, kdy správní rozhodnutí napadené žalobou nabylo právní moci a kdy nabylo právní moci rozhodnutí o podané žalobě. Právě ze skutečnosti, že účinek rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, ať již pozitivní anebo negativní, je časově omezen právě jen dobou trvání řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, lze dovozovat, že se jedná o rozhodnutí, která jsou podle své povahy dočasná. Na uvedeném závěru nic nemění ani to, že mohou mít i trvalé následky.

Kasační stížnost stěžovatelů směřovala proti usnesení, které je z výše uvedených důvodů rozhodnutím podle své povahy dočasné, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. odmítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Protože byly podle ust. § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, splněny zákonné podmínky pro vrácení zaplaceného soudního poplatku, Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 10a odst. 1 citovaného zákona rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu